

Zo werkt Molenlanden onder de Omgevingswet

Beeldvormende sessie
over de instrumenten
van de Omgevingswet

16 juni 2026

Molenlanden

Programma

- Inleiding
- Beleidscyclus
- Omgevingsvisie
- Omgevingsprogramma's
- Pauze
- Omgevingsplan

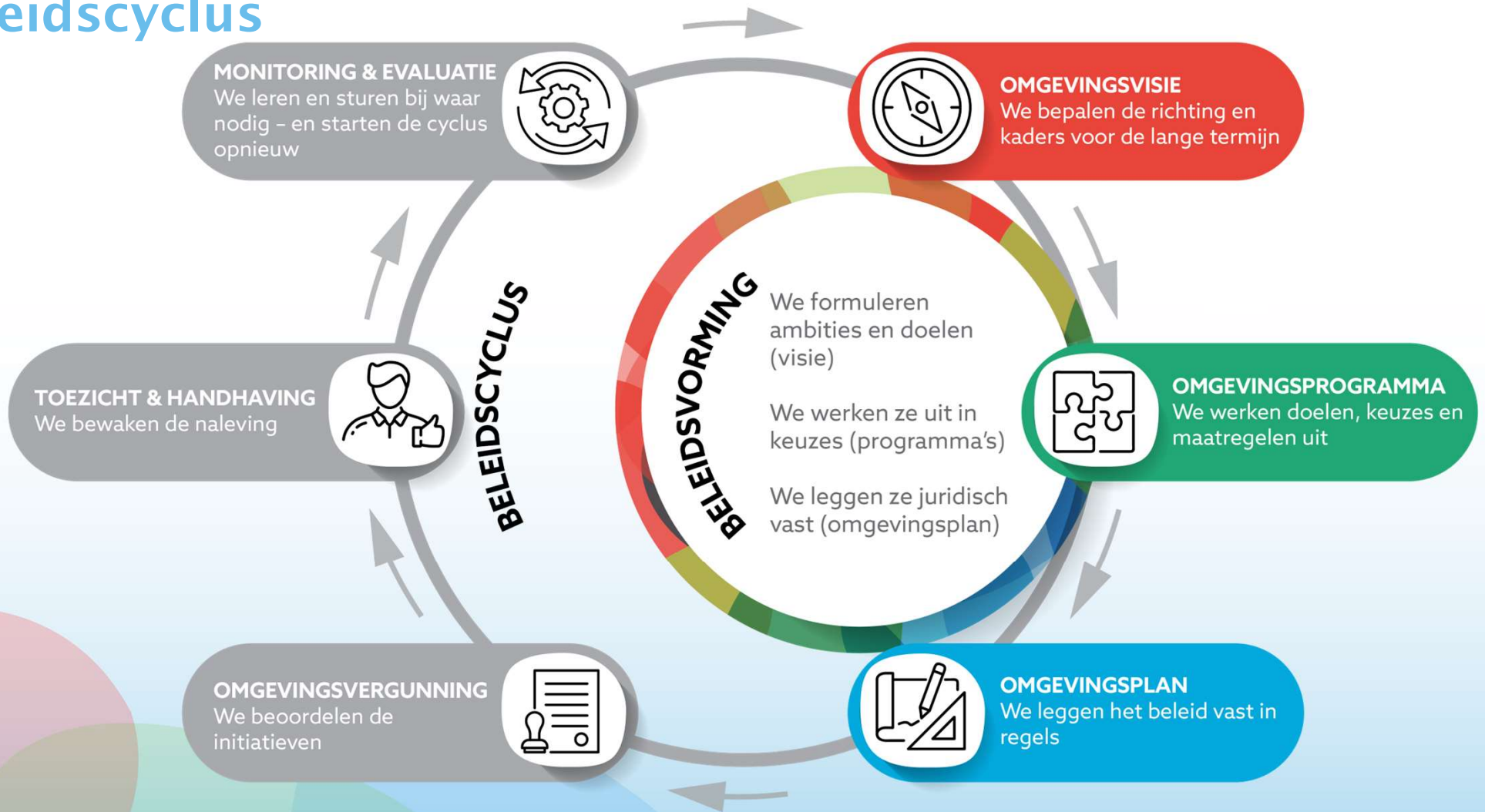
Inleiding

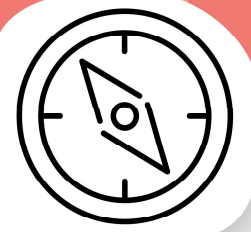
- Van 26 wetten naar 1 Omgevingswet
- Van beleid naar uitvoering
- 6 onafhankelijke instrumenten in 1 beleidscyclus

De 6 instrumenten

Beleidscyclus

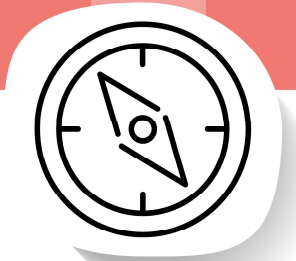
- Wat is een Omgevingsvisie?
- Hoe ziet de Molenlandse Omgevingsvisie eruit?

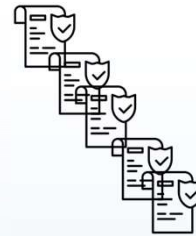
Wat is een Omgevingsvisie?

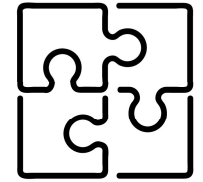
- Bevat ambities voor het toekomstbeeld van de fysieke leefomgeving
- Met de Omgevingsvisie geeft de raad **richting** aan keuzes, prioriteiten en botsende belangen
- Gaat om alles wat met ruimte te maken heeft:
 - Wonen
 - Natuur
 - Werken
 - Veiligheid
- Dus: waarom willen we wat?

Molenlandse Omgevingsvisie

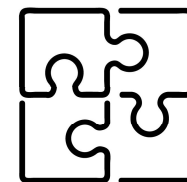
- Sectoraal beleid is samengebracht in één integrale ruimtelijke Omgevingsvisie
- Deze is vastgesteld door de Raad in November 2024
- De Omgevingsvisie bevat zes gemeentebrede ambities
- De Omgevingsvisie is kaderstellend

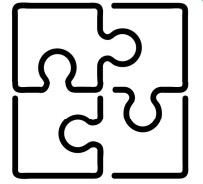
- Omgevingsprogramma t.o.v. Omgevingsvisie
- Wat is een Omgevingsprogramma?
- Welke maatregelen komen in een Omgevingsprogramma?
- Wat is het samenspel tussen de raad en het college?

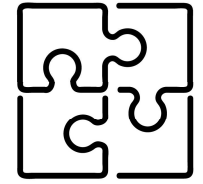
Omgevingsprogramma t.o.v. Omgevingsvisie

	Omgevingsvisie	Programma
Karakter	Strategisch, integraal, politiek-bestuurlijk	Uitvoeringsgericht, ook integraal
Inhoud	Ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming, en behoud van de fysieke leefomgeving <u>als geheel</u>	Uitwerking beleid voor een <u>bepaald</u> thema of <u>bepaald</u> gebied o.b.v. prioritering/keuzes
Samenhang tussen domeinen	Eén integraal ontwikkelingsbeleid voor de fysieke leefomgeving	(Multi-)sectoraal voor de thema's, integraal voor de gebieden
Horizon	Lange termijn	Kortere termijn
Werking	Basis voor het handelen gemeenteraad en voor programma's	Basis voor het college m.b.t. inzet maatregelen over bepaald thema of gebied
Juridische status	Bindt enkel het visievaststellend orgaan (zelfbindend)	Bindt enkel het programmavaststellend orgaan (zelfbindend)
Vaststelling	Gemeenteraad	College van B&W

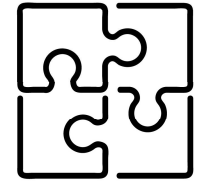
Wat is een Omgevingsprogramma?

- Vrijwillig: uitwerking doelen omgevingsvisie
- Focus op uitvoering i.p.v. beleid
- Thematisch, gebiedsgericht, opgavegericht of combi.
- Bindt in principe alleen overheid
- Rijk zet steeds meer in op verplichte programma's (bijv. volkshuisvesting en warmte)
- Vaststelling door college

Wat staat er in een Omgevingsprogramma?

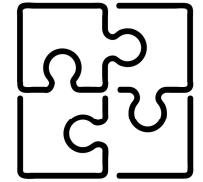
- Feitelijke/fysieke maatregelen, zoals:
 - Bouwen van bepaalde type woningen
 - Benutten van bestaande bedrijventerreinen
- Inzet communicatie
- Inzet financiële instrumenten
- Afspraken met organisaties (convenanten/samenwerkingsafspraken)
- Projecten, bijvoorbeeld woningbouw/gebiedsontwikkeling
- Vertaling richting het Omgevingsplan danwel Omgevingsvisie

Samenspel raad - college

- De raad herijkt de **strategische kaders** in de Omgevingsvisie
- De raad **controleert** de Omgevingsprogramma's d.m.v. P&C
- Het college **voert de visie uit**
- Het college **stelt Omgevingsprogramma's vast**

Vooruitblik

- Implementatie werkwijze Omgevingsprogramma in lopende processen
- Transitiefase naar werken met 6 Omgevingsprogramma's
- Inbedding in organisatie structurele uitvoering en herijking Omgevingsprogramma's en -visie
- Aanpassing Omgevingsvisie op basis van beleidscyclus

Pauze

Het omgevingsplan als juridisch instrument

Het omgevingsplan

- Even voorstellen; regieteam omgevingsplan
- Toelichting op het instrument omgevingsplan
- Wat en hoe wordt er geregeld in het omgevingsplan?
- Transitie Molenlands omgevingsplan
- Werkwijze omgevingsplanwijzigingen
- Bevoegdheden gemeenteraad
- Vooruitblik

Even voorstellen

Regieteam omgevingsplan, subteam van het team Leefomgeving:
verantwoordelijk voor de transitie en het beheer van het omgevingsplan

Dennis Sebregts
Coördinator
Transitie
Omgevingsplan

Michel Verspuij
GEO-specialist &
adviseur
omgevingsplan

Guus De Clercq
Regelbeheerder &
adviseur
omgevingsplan

**Caroline van den
Hondel**
Adviseur
omgevingsplan

Karin de Kuiper
Milieuadviseur

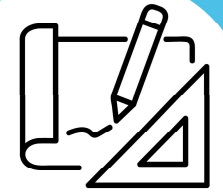
Klaas Wiersema
Jurist

Gert Boer
Trainee

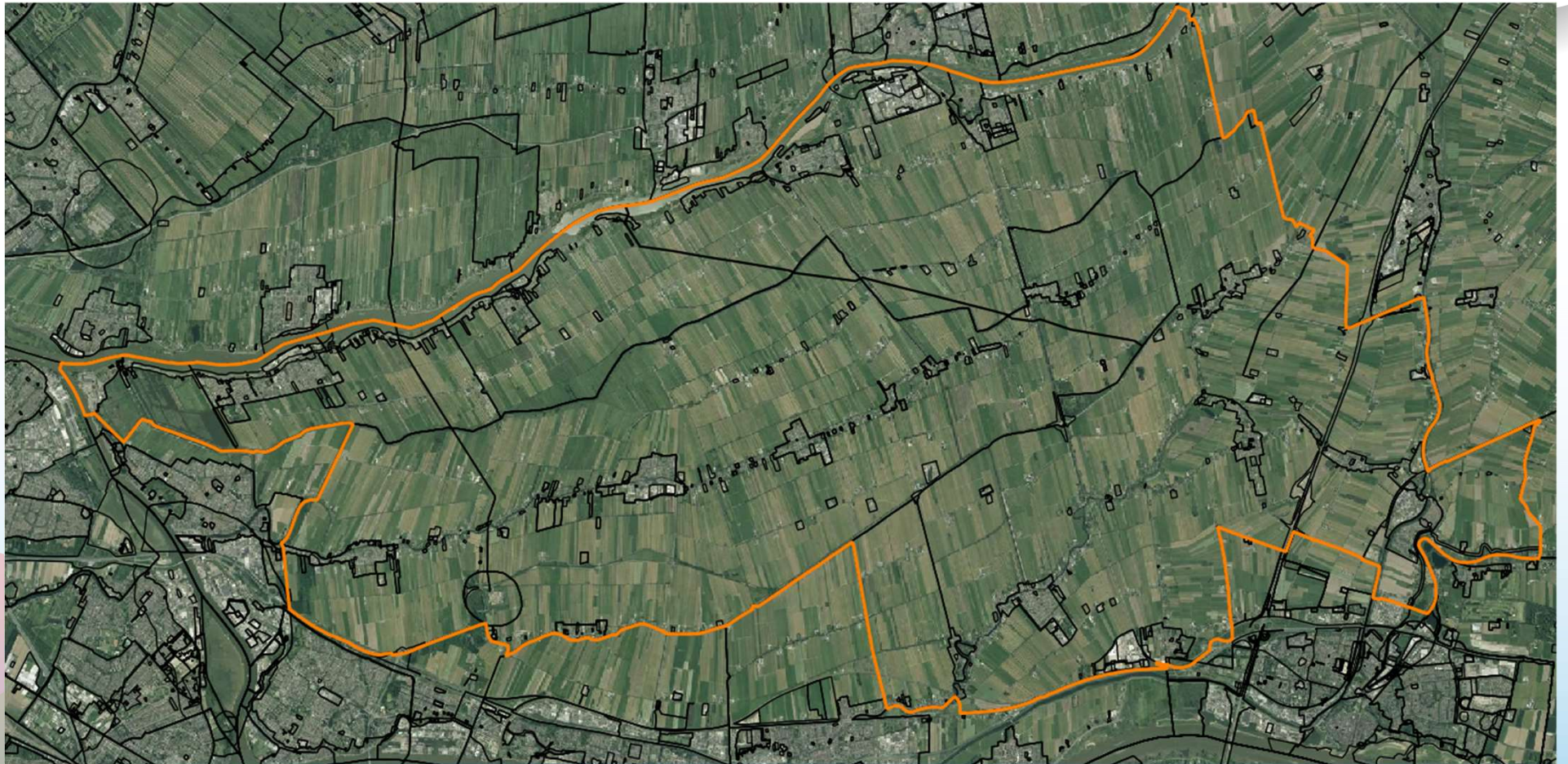
Kim Yen Kim
Regelanalist

Toelichting omgevingsplan

- Alle regels voor de fysieke leefomgeving in één plan.
- Juridisch uitvoeringsinstrument voor het beleid fysieke leefomgeving
- Er is één omgevingsplan, dat steeds gewijzigd wordt als er iets verandert: geen postzegelplannen meer.
- Bij elke wijziging moet het plan als geheel voldoen aan wettelijke vereisten!

Van meerdere plannen...

Naar één plan!

Wat wordt er geregeld?

- Je maakt regels voor alles wat de gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving.
- Hierbij moet er **evenwicht** zijn tussen **beschermen** en **benutten**.
- Steeds onderzoek naar en motivering van:
Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties (ETFAL)

Wat wordt er geregeld?

- Activiteiten: elke handeling of verrichting die gevolgen heeft of kan hebben voor de fysieke leefomgeving

1. *Bouwactiviteiten*
2. *Gebruik van gebouwen en gronden*
3. *Milieubelastende activiteiten*
4. *Werk verrichten*
5. *Overige activiteiten*

Wat wordt er geregeld?

Activiteiten worden in het omgevingsplan **thematisch & gebiedsgericht** geregeld:

- **Thematisch:** activiteiten waarvoor regels gelden die voor het hele ambtsgebied gelden
- **Gebiedsgericht:** activiteiten waarvoor regels voor een bepaald gebied gelden.
Bijvoorbeeld: voor het Vitaal Buitengebied gelden andere regels voor bedrijfsactiviteiten dan voor de Vitale Kernen.

Wat wordt er geregeld?

Thema's:

- *Regels voor het gehele ambtsgebied*
- *Vaak het **beschermen** van de fysieke leefomgeving*
- *Maar ook **benutten** ervan*

4 AANWIJZING IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

4.1 Thema's

- > 4.1.1 Bouwen
- > 4.1.2 Werken
- > 4.1.3 Woonruimte
- > 4.1.4 Infrastructuur en voor publiek toegankelijke ruimte
- > 4.1.5 Cultureel erfgoed
- > 4.1.6 Natuur
- > 4.1.7 Milieu
- > 4.1.8 Duurzaamheid
- > 4.1.9 Evenementen
- > 4.1.10 Omgevingsveiligheid
- 4.1.11 RESERVERING

Wat wordt er geregeld?

Gebiedstypen:

- *Verschillende regels per gebiedstype*
- *Regelen van activiteiten met gebruiksruijnte*

✓ 4 AANWIJZING IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

> 4.1 Thema's

✓ 4.2 Gebiedstypen

> 4.2.1 Algemeen

> 4.2.2 Vitale kernen

> 4.2.3 Linten

> 4.2.4 Vitaal buitengebied

> 4.2.5 Bedrijventerreinen

> 4.2.6 Werelderfgoed Kinderdijk

Hoe wordt het geregeld?

Structuur Omgevingsplan:

- *H4: Aanwijzing thema's + verwijzing naar inhoudelijke regels*
- *H5: Inhoudelijke regels.*

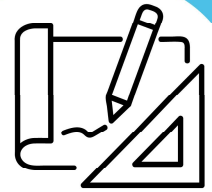
4 AANWIJZING IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

4.1 Thema's

- > 4.1.1 Bouwen
- > 4.1.2 Werken
- > 4.1.3 Woonruimte
- > 4.1.4 Infrastructuur en voor publiek toegankelijke ruimte
- > 4.1.5 Cultureel erfgoed
- > 4.1.6 Natuur
- > 4.1.7 Milieu
- > 4.1.8 Duurzaamheid
- > 4.1.9 Evenementen
- > 4.1.10 Omgevingsveiligheid
- > 4.1.11 RESERVERING

5 ACTIVITEITEN

- > 5.1 Algemene bepalingen
- > 5.2 Thematische activiteiten
 - > 5.2.1 Bouwen
 - > 5.2.2 Werken
 - > 5.2.3 Woonruimte
 - > 5.2.4 Infrastructuur en voor publiek toegankelijke ruimte
 - > 5.2.5 Cultureel erfgoed

Hoe wordt het geregeld?

Structuur Omgevingsplan:

- *H4: Aanwijzing gebieden + verwijzing naar inhoudelijke regels*
- *H5: Inhoudelijke regels.*

▼ 4 AANWIJZING IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING
> 4.1 Thema's
▼ 4.2 Gebiedstypen
> 4.2.1 Algemeen
> 4.2.2 Vitale kernen
> 4.2.3 Linten
> 4.2.4 Vitaal buitengebied
▼ 4.2.5 Bedrijventerreinen
▣ 4.123 Aanwijzing
> 4.124 Doelen en waarden
▣ 4.125 Activiteiten met gebruikruimte
● 4.126 Bedrijfsactiviteiten
▣ 4.127 Detailhandelsactiviteiten
▣ 4.128 Dienstverleningsactiviteiten
▣ 4.129 Kantooractiviteiten
▣ 4.130 Infrastructuuractiviteiten

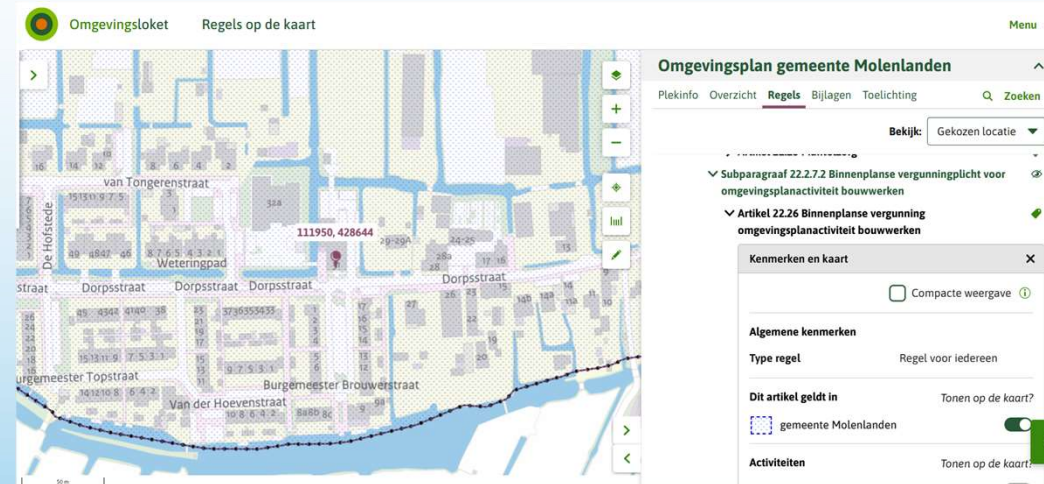
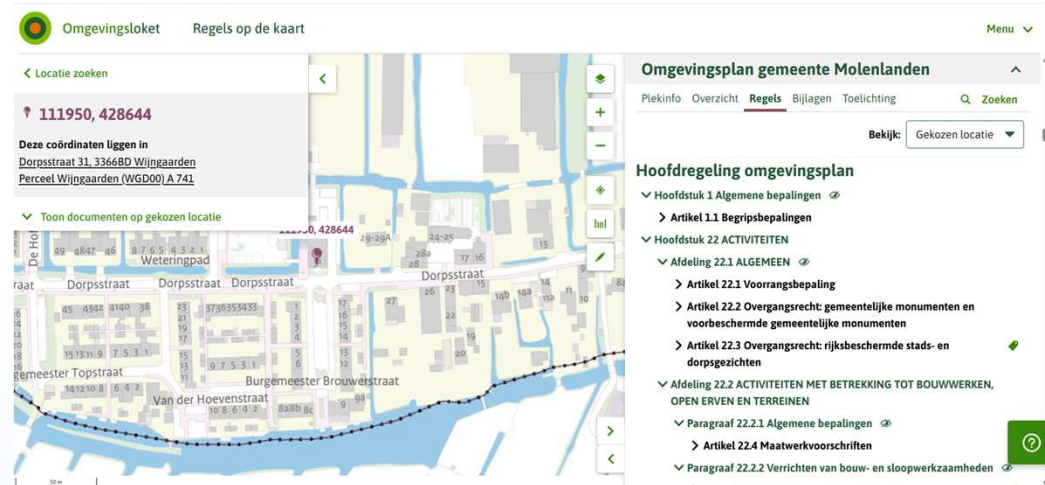
▼ 5 ACTIVITEITEN
> 5.1 Algemene bepalingen
> 5.2 Thematische activiteiten
▼ 5.5 Gebiedsgerichte activiteiten
▣ 5.5.1 Algemene bepalingen
> 5.5.2 Agrarische activiteiten
▣ 5.5.3 Bedrijfsactiviteiten
▣ 5.5.4 Detailhandelsactiviteiten
▣ 5.5.5 Dienstverleningsactiviteiten
> 5.5.6 Horeca-activiteiten
▣ 5.5.7 Kantooractiviteiten
> 5.5.8 Maatschappelijke activiteiten
▣ 5.5.9 Recreatieactiviteiten
▣ 5.5.10 Sportactiviteiten
▣ 5.5.11 Woonactiviteiten

Hoe wordt het geregeld?

Belangrijk dat alle regels gekoppeld zijn aan in ieder geval een werkingsgebied:

- *Locatie waar de regel geldt*
- *Zo is de regel goed vindbaar in het Omgevingsloket:*
 - *Regels op de Kaart*
 - *Vergunningencheck*

Kunnen we alles regelen zoals we willen?

Instructieregels:

Veel vrijheid over bepaling inhoud omgevingsplan, echter vanuit Rijk en provincie zijn er regels die instructies kunnen geven over de (minimale) inhoud van het omgevingsplan

Voorbeeld Rijk: in omgevingsplan wordt rekening gehouden met geluid, geur, trillingen en slagschaduw (afdeling 5.1 Besluit kwaliteit leefomgeving).

Voorbeeld provincie Zuid-Holland: regels voor een molenbiotoop, welke bij het wijzigen van het omgevingsplan in acht moeten worden genomen (Afdeling 7.3 Omgevingsverordening Zuid-Holland)

§ 7.3.19 Traditionele windmolens

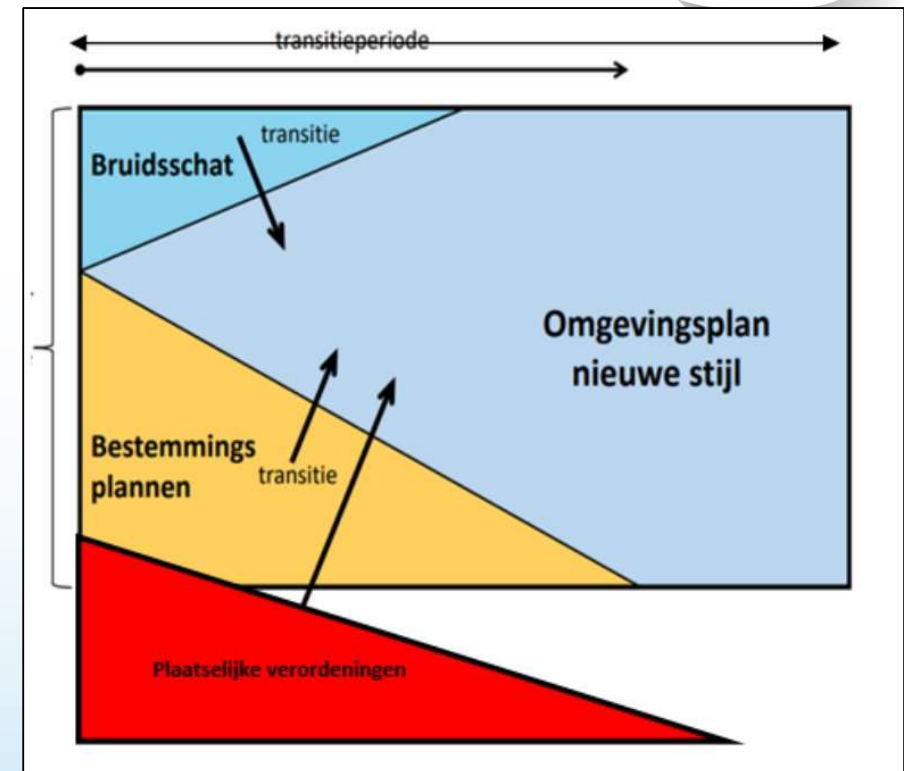
Artikel 7.72 (bescherming molenbiotoop)

1 Een omgevingsplan voor een [molenbiotoop](#)   als bedoeld [artikel 7.71](#), eerste en tweede lid, garandeert in voldoende mate de vrije windvang en het zicht op de molen en neemt de volgende waarden in acht:

Transitiefase

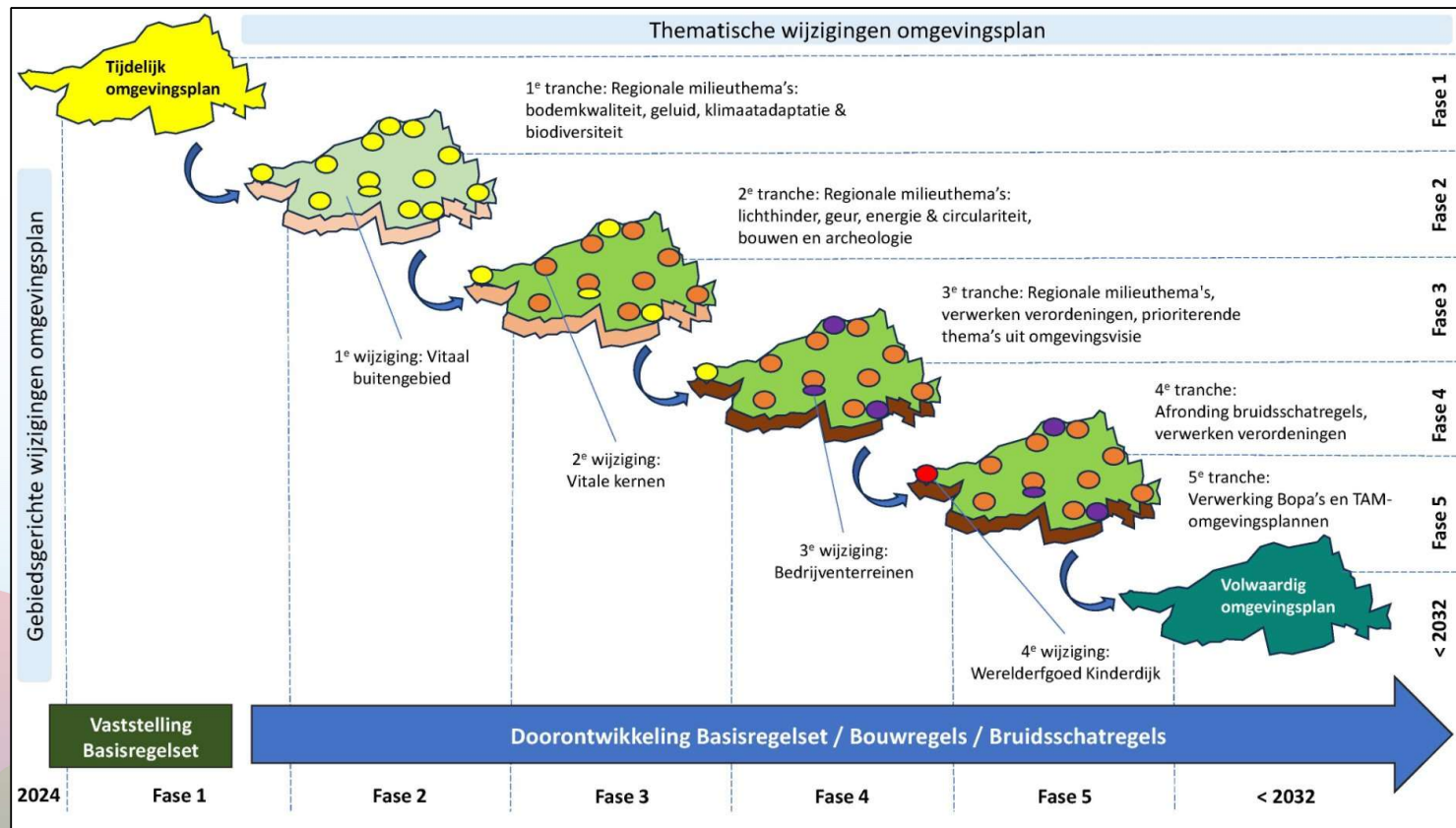
- **Tijdelijk omgevingsplan:**
 - Bestemmingsplannen
 - Verordeningen (*erfgoed en geur*)
 - Bruidsschat (*vooral milieubelastende activiteiten, H22*)
- **Transitiefase:**
 - Van tijdelijk naar gebiedsdekkend
 - 1 januari 2032

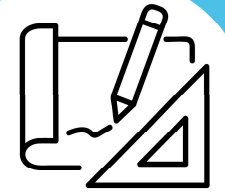

Routekaart / Transitieplan

Vastgesteld door college in oktober 2024

Basisregelset

- Eerste stap van de routekaart
- Hoofdstructuur van het omgevingsplan
- Opbouw van een regelbibliotheek
- 15 oktober: beeldvormende avond over inhoud basisregelset en route vaststelling daarvan

Milieuthema's (regionale samenwerking)

Samenwerking in ZHZ onder regie van Omgevingsdienst op thema's:

- Bodem
- Geluid
- Externe veiligheid
- Lichthinder
- Geur
- Duurzaamheid

Uitgangspunten raad

- Harmonisatie regels uit voormalige bestemmingsplannen van verschillende gemeenten waaruit Molenlanden is voortgekomen:
 - Splitsing
 - Woninginhoud
 - Bouwvlakmethodiek
 - Etc.
- Uitgangspunten vormen de basis, maar moeten wel steeds tegen het licht van nieuwe inzichten gehouden worden.

Aandachtspunten transitie

- Nieuwe inzichten kunnen ook maken dat het transitieplan aangepast moet worden;
-deadline 2032 blijft staan, maar werkwijze en/of volgorde kunnen aangepast worden.
- **Projectopdracht** vastgesteld en middelen in meerjarenbegroting opgenomen. Organisatie (=regieteam én beleidsadviseurs) ingericht om de transitie te doorlopen. Projectopdracht wordt jaarlijks geëvalueerd.

Transitie omgevingsplan + ontwikkelingen

- **Uitdaging:** werken aan de transitie én tegelijkertijd ook gebieds- en beleidsontwikkelingen mogelijk maken
- **Werkwijze** om beide trajecten beheersbaar en juridisch houdbaar te doorlopen:
 - *2x per jaar wijzigingsprocedure*
 - *Gebieds- en beleidsontwikkelingen én transitiewijzigingen verzameld*
- Deze werkwijze wordt gemonitord en geëvalueerd. Inzichten kunnen tot bijstelling van de werkwijze leiden.

Bevoegdheden van de raad

Vaststellen omgevingsplanwijzigingen,

*tenzij er sprake is van een omgevingsplanwijziging die zijn opgenomen in het **delegatiebesluit** (21-02-2023):*

- Technische wijzigingen;
- Omzetten van BOPA's in omgevingsplan;
- Wijzigingen als gevolg van instructieregels.

Vooruitblikken

- **Korte termijn** (tot 2027):

Beeldvormende avond over basisregelset, participatietraject en vaststelling basisregelset

- **Middellange termijn** (tot 2032):

Meerdere omgevingsplanwijzigingen voor doorlopen transitie én voor beleids- en gebiedsontwikkelingen

- **Lange termijn** (na 2032):

Regieteam klaar met transitie, maar blijft verantwoordelijk voor beheer van het omgevingsplan en het (technisch) doorvoeren van omgevingsplanwijzigingen

Wilt u meer informatie?

[Gemeenteraad en de Omgevingswet | VNG](#)

Bedankt voor uw komst